

Napredak : list hrvatsko-srbski govorećeg naroda u Australiji

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **1936**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:270:401634>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-18**

Repository / Repozitorij:

[Croatian Emigrant Press - Repository](#)

Napredak

LIST HRVATSKO-SRBSKI GOVOREĆEG NARODA U AUSTRALIJI

God 1.—Br. 1. Issued Gratis.

SYDNEY: DECEMBRA, 1936.

Registered as a Newspaper.

Gradjanski rat plamti u Španiji.

VELIKE GROZOTE POBUNJENIKA.
Već četiri mjeseca plamti gradjanski rat u Španiji. Nekoliko desetaka hiljada osoba je ubijeno, a preko stotinu hiljada ranjeno. Gradovi i mjesto se počinjavaju sa civilnim narodom, sa ženama i nejakom djecom oživljavaju staru uspomenu inkvizicije. Španija prolazi kroz teške i mučne dane.

Gradjanski rat je započeo napadom reakcionarni fašistički oficira u vojsci protiv ustavno izabrane republikanske vlade na izborima u februaru ove godine. Poput svojih kolega u drugim zemljama, ovi drski elementi se rukovode lozinkom: ako ne možemo doći do vlasti demagogijom i obmanom, tada silom vatre i ubijanja. Daljnji dokazi da pobunjenici nemaju masu naroda za sobom u Španiji, jer fakti što je vlada bila u stanju da i ako u nenadanoj momenu uguši pobunu oficira u svim važnijim mjestima u prvi par dana. I jedino što je fašistima ostalo jest da prevažaju crnačke plaćene trupe iz Maroka, kojih su doveli nekoliko desetaka hiljada. U prvim danima i tjednima pobune, vladine trupe, voje su bile na brzu ruku sastavljene bez militarne prakse i oružja bile su u položaju da baze pobunjenike na nizu frontova da sve više smanjuju njihov teritorij. Ali prevažanje marokanaca poželje je da se balancira sa državnim trupama i borba je postavala sve težom.

Iz nezgodnjaju Francusko-Britanci, je došlo se do međunarodnog ugovora za neutralnost u borbi u Španiji. Po ovome nikakova zemlja nebi smjela da potpomaže sa oruđem ni jednu stranu. Ako se na ovu gleda sa tačke gledišta međunarodnog zakona, tada tu se kosi sa tim zakonom, jer po njemu svaka zakonita vlada ima pravo za kupovanje bilo čega u drugoj zemlji pa i oružja, a po tome zakonu, također, pobunjenici su lišeni takovi prava. No makakovo bilo, Španjolska vlada je bila blokirana u ovom slučaju.

All nasuprot svim ugovorima o neutralnosti, Španjolska vlada i pojedini promatrači situacije u Španiji izjavljivali su da nekezemlje u Evropi, naročito Italija i Njemačka šaljuju oružje i eroplane pobunjenicima kroz Portugalsku, koja je također fašistička zemlja. Bilo je mnogo kontraparova o tome dali su te zemlje u istinu šalju oružje pobunjenicima, ali jedan se fakat ističe sa svom svojom jasnoćom svakome, a to je da pobunjenici nisu imali niti eroplana niti teške artiljerije u ista većoj količini u početku borbe, čega ali zadnje vrijeme imaju sve više. Od kud je to?

Sovjetska Unija je oštro podigla pitanje kršenja ugovora od strane tih triju zemalja i izjavila je da se ona neće držati obvezatnom pod takovim ugovorom u takovim okolnostima. Ona je također pozvala Englesku i Francusku da je dužnost da se pomogne demokratsku vladu u Španiji, jer u tome leži mir i rat u Evropi. Nekoliko brodova hrane je bilo poslano iz Sovjetske Unije u Španiju kroz vrijeme borbe.

Italija i Njemačka su se oborile na ovo i da se njihova krivnja zabašuri, optužile su Sovjetsku Uniju da je ona prekršila ugovor i slala oružje. Ovo se ali nije moglo dokazati pred Odborom za neutralnost.

U Španjolskoj vladi su se učinile velike promjene od početka bitke. Dvije republikanske vlade su se promijenile i sada je obrazovana treća vlada Narodnog fronta, u kojoj sudjeluju socijalisti, republikanci, komunisti, anarhisti, Katolici i Baski.

Sa nadmoći u modernom oružju, pobunjenici su uspjeli da dođu pred vrata samog Madrida i vlada se je premjestila u Valenciju. Pošto vlada, tada, mogu vam reći da je zlo, veoma zlo kod nas u Dalmaciji. Neznam dali je bolje u drugim krajevima, ali se kaže da je malo bolje u Sloveniji.

"Seljaci su preveć zaduženi i nemogu dugova plaćati, a radnici su u tako slabom položaju da strajkovi izbijaju svaki dan. Opće je mišljenje koliko se dugova tiče: nitko nitkome ništa!"

A državni odnos prema tome? "Kako je poznato, država je nazad nekoliko godina uvela moratorij na isplatu kamata, po kojem se zemljoradničke dugove, po kojem se seljaci ne mogu silom pobirati. Ali sada se to tako reguliše da ako si, za primjer, dužan trgovcu koji je pobirao po 20, 30 i 40 posto kamate i uključujući na svako tri mjeseca u glavicu, njemu se mora platiti, ali ako si dužan, uzimmo, čovjeku koji je došao iz inozemstva i tamo nešto zaradio, njemu nijesi prisilan platiti."

A kako porezi?

"Porezi, komuna i slični državni namet se ne plaća u državi. Seljaci su odlučili da neće platiti ni pare, jer ne mogu sa tim. Šezesta vlasti su jedne dužni u tome sa seljacima i neće da imenuju egzektore. Jedan slučaj je interesantan gdje su seoski panduri otišli da orobe jednog seljaka za porez. U drugom slučaju seljaci su bili digli na egzektora i morao je da napusti svoju namjeru. Tako sada egzektori dođu do seoskog glavar i tako će neko tamo donijeti plaću za porez dobro, a ako ne i ništa!"

A politička situacija?

"Narod je bio jednoduškan protiv Jef-tića i kad su izbori bili njegovo su pristajanje bile vodjene u parobrodu na glasanje, a opoziciji se je sprječavalo, ali je ipak morao ići. Stojadinovičeva vlada je u smislu političke slobode nepostojivija."

Ali ikak po toji terora?

"E i te kako da postoji terora. Ono što sam rekao ne znači da je današnja politička sloboda, već je na slobodnije aktivnosti, uzimmo, za H.S.S. ili demokrate."

Tada protiv koga je teror uperen?

"U glavnice protiv komunisti. Njih je hapši pod sumnjom i mučnili dobili priznanja. U Makarskoj nebi dobili priznanja. Jedna ovač srezu je bila uhapšena jedna ovač grupa. Zlostavljanja, muke i trnje koje su oni podijelili nije moguće opisati. Kaže se da su Krista mučili, ali ono što se komunistima radi ili onima koji su osuđeni da su komunisti priliži muke i samog Krista. Ovu grupu poslije mučenja morali su pustiti jer nijesu imali nikakovi dokazi ni priznanja."

Se odniti ljudi pod svaku cijenu, a u čemu da se podire i General Ching Katschuk. No, mora se napomenuti da baš unijed popudljivost je poželjniji i unijed njegove borbe uaputa umjesta protiv Japana, on je omogućio Japanu da dođe dolele Japana."

Sovjetski dlo Kine predlaže da se dođe do zajedničkog sporazuma u odupiranju se Japanu i da se povede borba za potpunu nacionalnu slobodu. Svi prijatelji slobode i demokracije se simpatiziraju u ovom se upjetoj i satrvenom Kinskom nacijom.

General Fu Tso-yl, koji predvodi Kinske trupe u tom sektoru kaže da

INTERESANTNI RAZGOVOR SA NOVO DOŠLIM ZEMLJAKOM.

Ovih dana posjetio je naš predstavnik jednog našeg zemljaka, koji je tek došao iz Juzoslavije i od njega dobio nekih veoma interesantnih vijesti. Prema zahtjevu nemožemo iznijeti njegovo ime.

Na pitanje našeg predstavnika kakav je položaj u zemlji, odgovorio je: "Ako mislite na ekonomski položaj, tada, mogu vam reći da je zlo, veoma zlo kod nas u Dalmaciji. Neznam dali je bolje u drugim krajevima, ali se kaže da je malo bolje u Sloveniji."

"Seljaci su preveć zaduženi i nemogu dugova plaćati, a radnici su u tako slabom položaju da strajkovi izbijaju svaki dan. Opće je mišljenje koliko se dugova tiče: nitko nitkome ništa!"

A državni odnos prema tome?

"Kako je poznato, država je nazad nekoliko godina uvela moratorij na isplatu kamata, po kojem se zemljoradničke dugove, po kojem se seljaci ne mogu silom pobirati. Ali sada se to tako reguliše da ako si, za primjer, dužan trgovcu koji je pobirao po 20, 30 i 40 posto kamate i uključujući na svako tri mjeseca u glavicu, njemu se mora platiti, ali ako si dužan, uzimmo, čovjeku koji je došao iz inozemstva i tamo nešto zaradio, njemu nijesi prisilan platiti."

A kako porezi?

"Porezi, komuna i slični državni namet se ne plaća u državi. Seljaci su odlučili da neće platiti ni pare, jer ne mogu sa tim. Šezesta vlasti su jedne dužni u tome sa seljacima i neće da imenuju egzektore. Jedan slučaj je interesantan gdje su seoski panduri otišli da orobe jednog seljaka za porez. U drugom slučaju seljaci su bili digli na egzektora i morao je da napusti svoju namjeru. Tako sada egzektori dođu do seoskog glavar i tako će neko tamo donijeti plaću za porez dobro, a ako ne i ništa!"

A politička situacija?

"Narod je bio jednoduškan protiv Jef-tića i kad su izbori bili njegovo su pristajanje bile vodjene u parobrodu na glasanje, a opoziciji se je sprječavalo, ali je ipak morao ići. Stojadinovičeva vlada je u smislu političke slobode nepostojivija."

Ali ikak po toji terora?

"E i te kako da postoji terora. Ono što sam rekao ne znači da je današnja politička sloboda, već je na slobodnije aktivnosti, uzimmo, za H.S.S. ili demokrate."

Tada protiv koga je teror uperen?

"U glavnice protiv komunisti. Njih je hapši pod sumnjom i mučnili dobili priznanja. U Makarskoj nebi dobili priznanja. Jedna ovač srezu je bila uhapšena jedna ovač grupa. Zlostavljanja, muke i trnje koje su oni podijelili nije moguće opisati. Kaže se da su Krista mučili, ali ono što se komunistima radi ili onima koji su osuđeni da su komunisti priliži muke i samog Krista. Ovu grupu poslije mučenja morali su pustiti jer nijesu imali nikakovi dokazi ni priznanja."

Se odniti ljudi pod svaku cijenu, a u čemu da se podire i General Ching Katschuk. No, mora se napomenuti da baš unijed popudljivost je poželjniji i unijed njegove borbe uaputa umjesta protiv Japana, on je omogućio Japanu da dođe dolele Japana."

Sovjetski dlo Kine predlaže da se dođe do zajedničkog sporazuma u odupiranju se Japanu i da se povede borba za potpunu nacionalnu slobodu. Svi prijatelji slobode i demokracije se simpatiziraju u ovom se upjetoj i satrvenom Kinskom nacijom.

General Fu Tso-yl, koji predvodi Kinske trupe u tom sektoru kaže da

Kako se narod odnosi prema tome?

"Narod je protiv takovog postupanja listom, ali kad im nemogu pomoći. Kakovo je mišljenje o ratu, o Španiji i drugim Evropskim pitanjima?"

"Narod je listom protiv rata. Ali kad je Italija napala na Abesiniju narod je simpatizirao sa Abesinijom i dio ih je spremni pomoći Abesiniji. "O Španiji se nesmije previše otvoreno govoriti, ali narod je listom a Španjolsku vladu i kažu da se Španjolski narod bori i za njihovu demokraciju."

"Kad su ranije bili izborni doručak Španiji i Francuskoj to je izazvalo jlo veliko oduševljenje među narodom. A naša vlada više nije tako prijateljski raspoložena prema Francuskoj kao prije, već se približava Njemačkoj i Italiji, što narod silno ogorčaje."

Na ovome je završio naš interesantni razgovor.

OSUDE ZBOG TERORIZMA I SPUJUNAŽE U SOVIJETSKEJ UNIJ.

Moskva.—U Sovjetskoj Uniji je bilo uhapšeno nekoliko desetaka osoba, među kojima ima i stranaca većinom Njemacka, koji su optuženi za špijunažu i terorizam. Na parnici osam Rusa i Njemački inženjer Sticklin su priznali da su špijunirali vanjskim zemljama protiv Sovjetske Unije i da su prouzrokovali katastrofu u jednom rudniku gdje je poginulo 14 radnika. Ovi su također pripremali atentate protiv pojedinih vodja u Sovjetskoj Uniji. Svi su bili osuđeni na smrt, ali da izbjegnje sukob sa Njemačkom, vlada je preporučila osuđeni na 10 godnje zatvora i sa njima još dvojice Rusa, dok je ostali pušteni.

Ovo je tako rekud nastavak sudjenja terorista od Trocki-Zinovjeve grupe, koji su na sudu priznali teroristički rad i izdajničke planove protiv Sovjetske vlade i veze koje su imali sa Njemačkom tajnom policijom Gestapo.

Protiv Sovjetski Blok.

Vijesti kažu da je došlo do bloka između Njemacke, Japana i Italije na vodno protiv komunizma, ali dok komunisti nije nikakova vanjska opasnost, ako je takov u opće, već svaka vlada može da se njime radi u svojoj vlastitoj zemlji bez pomoći druge. Javno je da je taj ugovor uperen protiv Sovjetske Unije.

Potpisaoi bloka želo da dobiju potporu Britaniji, ali otkad ove zemlje imaju svoje ratne planove na svim kontinentima svijeta, jasno je da u ne može biti izoliran rat protiv jedne zemlje i Britanija prema izgledima odbije da bude uručena u ovu komplicnu stvar.

Dok Japanski militaristi traže sporazum sa Njemačkom i urgiraju povlačenje iz Španije i druge ratne bule, dotle više razboriti krugovi traže da se odustane od ovakvih avanturističkih planova, jer su u njima krije opasnost. Važno je ali, kako je Ljiljov nagovjestio da u 3 sati poslije potpisivanja ovog ugovora dva napada su bila nčinjena na Japansko-Sovjetskoj granici. Ove fašističke zemlje sve više se svaja svijet u novi rat, radi čega se je izjavilo na Sovjetskom Kongresu plan za daljnje ratne pripremanje, a Ljiljov je rekao da dolazi dan kad će Crvena Armija morati braniti svoj domovinu.

Printed by A. Ogston for the publisher, J. Kosovich, at 21 John St., Lidcombe, in the State of New South Wales.

Borba unutar Labor partije.

Sukob dviju suprotnih grupa unutar Labor Partije u N.S.W., koji je izbio na površinu nazad nekoliko mjeseci, sve se više rasiruje i zaoštruje.

Sukob se je najprije pokazao kad je došlo do neuglasice između vodstva partije i većine unija na pitanju kontroliranja radio stanice u Sydney, 2KY. Tada je bio isključen iz Labor Partije Gardeu, poslanik u fed. parlamentu. On je optužio vodstvo partije da su uzimali protu-radnički stav u Italio-Abesinskom ratu i zagovarali šiljanje materijala u Italiju. Radio stanica je ostala pod kontrolom unija koje su u opoziciji vodstvu Labor Partije, ali ovo je samo proširilo sukob do toga da se je prenio u sferu tko će ta kontrolirati partijski dnevnik "Labor Daily." Vodstvo partije sa Langom na čelu je htjelo izdavati posebnu novinu nedjeljom i tiskati ju u štampariji sadašnje novine, jer se je bojao da lako da izgubi kontrolu sadašnje. Protiv ovoga su unije ustale koje imaju dionica u štampariji, te pošto one imaju većinu, spriječile su mu taj korak kao i promjenu pravila kompanije.

Za ovim su došli zahtjevi da se primi nazad Gardeu i da se izmijeni pravila partije, kako bi se dala veća prava predstavnicima unijama i da poslanici u parlamentu sami biraju vođu i izbiru kabinet u slučaju većine, oko čega je opozicija održala konferenciju.

Ovo je izazvalo isključenja nekoliko desetaka vođa opozicije iz partije i borba se razvitala na život i smrt.

Sada se vrše izbori direktora novine i obe grupe imaju svoje kandidate, te ako opozicija bude u stanju da očuva svoju kompaktnost, svi su izgledi da će dobiti većinu nad novinom.

Drugi se izbori vrše za kandidate u federalni parlament i senat, te za vodstvo partije za iduću godinu. Opozicione unije sa nekoliko partijskih organizacija neće da sudjeluju u izborima za kandidate i kažu da ako oni pobjedu na idućoj konferenciji da će uništiti sadašnji izbori. Velike se pripreme čine za konferenciju. Partijske organizacije u okrugu izključenog poslanika Gardena većinom odbijaju ikog drugog izim njega.

Opozicionari Langa u parlamentu otvoreno ga napadaju u debatama i kažu da je on izdao radnike i glasače na nizu slučajeva i da nikad se ne mogu sa njim složiti.

Svakako, ako se ne dojde do jedinstva u Labor Partiji izgledi za iduće izbore i pobjedu Labor Partije nijesu posve ružičasti.

AMBULANTA IZ AUSTRALIJE ZA ŠPANIJU.

Odmah po izbijanju borbe u Španiji, uspostavio se je u Sydney Odbor za pomoć Španjolske vlade, koji se je povezao sa raznim sličnim Odborima i organizacijama kroz zemlju i uspio im je da pošlju jednu ambulantu od četiri bolničke u Španiju.

Svota novca sakupljena po ovom Odboru je £387/18/2. Prema izvješću tog Odbora sakupljeno je direktno od iseljenika iz Jugoslavije £25/15/6.

Zadnje vijesti iz Španije kažu da se je Engleska i Francuska suprotstavile blokadi koju je namjeravao provesti General Franco i da su zaprijetile da ikakvo ticanje se u njihove brodove biti će spriječeno vatrom od strane njihovih mornarica.

Svjetski kongres mira.

U Bruselu, Belgija sastao se je 3 do 6 septembra Svjetski Kongres Mira, sazvan po Lord Robert Cecil.

Na Kongresu je prisustvovalo preko pet hiljada delegata od raznih misljenja i udruženja iz skoro sviju zemalja svijeta. Zabranom fašistički vlada nije moglo doći delegata iz Njemačke, Italije, Austrije, Mađarske i Portugalske. Poljska delegacija je bila zaustavljena na granici, a Jugoslaveni su bili još onoliko velika da se budu svima dale putne isprave, i ako je predsjednik vlade Stojadinović po časnici član sazivačkog odbora.

Jedan od Australskih delegata, Ralph Gibson, koji se je već povratio nazad rekao je o tom veličanstvenom kongresu sljedeće:

"Kongres je definitivno uspio u borbi protiv rata.

"Velika važnost se je dala diskusiji na Kongresu nužnosti zaustavljanja brzo onih napadnih sila koje su do sada izrugavale Ligu Naroda i narode svijeta."

Zanatsko unijeta delegacija, po predlogu Johauxa, zaključila je da u slučaju da vlade ne poduzmu efektivno zaustavljanje tjeđne zemlje koja postane napadač, zanatske unije moraju provest blokadu tih zemalja na svoju ruku.

Kongres je zaključio, dalje je kazao Gibson, da provede veliku kampanju da se privuku svi oni koji su za mir i izabralo se je Internacionalno Mirovno Vijeće, koje ima da provede izbir takovih Vijeća po raznim zemljama.

Gibson je naglasio da se je nedostatak kongresa sastojao u tome što nije specifično imenovao napadače. Stoga je Svjetski Odbor Mira "zaključio odmah poslije kongresa da nadopuni aktivnost ujedinjeni mirovni pokret sa konkretnom kampanjom protiv napada velikih fašističkih i polu-fašističkih sila Njemačke, Italije i Japana."

SAMOUBOJSTVO FRANCUSKOG MINISTRA.

Francuski ministar unutarnjih poslova, Salengro je počinio samoubojstvo. Razlog se daje jer da se je zadnje vrijeme provela velika kampanja protiv njega od strane desnica koji želu da obore Blumovu vladu, da je on desertirao Njemačkoj vojsci za vrijeme rata. No, militarni sud za vrijeme rata i militarna istraga sada su dokazali da Salengro nije desertirao već bio zarobljen.

Opasna i dalekosežna politička kriza može iz ovog da izbije u Francuskoj. Zagrijanost vlade od toliko stepena da su se po drugi put poslanici u parlamentu sukobili u otvorenoj fizičkoj bitci desničari na jednoj, a lijevičari na drugoj strani.

Govori se da će se usvojiti oštri zakoni po kojima će se ograničiti lično napadnje i rovanjenje u štampi.

NOBELOVA NAGRAĐA ŽRTVI NAZISTA.

London.—Nobelova mirovna nagrada za 1935 dodijeljena je Karlu von Ossietzky, čuvenom Njemačkom pacifisti, koji je toliko mnogo propagirao za svjetski mir.

On je tek nazad nekoliko tjedana bio oslobođen iz zatvora u kojeg je bio bačen kad je Hitler došao na vlast. Hitler je žestoko protestovao kad je čuo da se je Ossietzkom dodijelila nagrada, jer to dokaziva da strani svijet drugačije cijeni njegove žrtve.

ODNESENE POVLASTICE POLITIK KIM ZATVORENICIMA.

Povlastice koje su politički zatvorenici u Jugoslaviji izvojevali teškom borbom i sa pomoću emigracije i internacionalnog protesta u 1935 opet su im odnesene. Niz zatvorenika je platio svojim životima u tim borbama i strajkovima gladju i rezultirali su u pokolju u Lepoglavi.

Poslije nego su bili prisiljeni dati zakonom propisane povlastice zatvorenicima, vlada i upravni tamnica su iskoristavali svaku priliku da im to odnesu. Svaki put su ali susretnuti bili jednodušnim otporom politički zatvorenika, tako da je bio nužan jedan lukavi manevar ovom prilikom, koji je išao onom starom "podjeli pa vladaj." To je započelo sa premještanjem Lepoglavske upravnik Petrović u Mitrovicu, koncem augusta. Zatvorenicima je kazano da im se oduzmu vani sva prava i da nesmiju izlaziti vani iz ćelija. Tada su se u grupama razdvojili premjestili kroz noć, tako da je u Mitrovici ostalo svega nekoliko zatvorenika.

Nitko nije znao o sudbini ovih zatvorenika i na intervenciju rodbine, uprava nije htjela ništa mnogo kazati izim da su premješteni u druge zatvore: Požarevac, Maribor, Zenicu, Lepoglavi, tako da nemogu da dobivaju pi-sama, paketa, posjeta, niti da čitaju. Ovakav postupak beogradske diktature, koja već godinama pripovjeda o nekakvoj amnestiji, je jedan dokaz više da ona produžuje i pojačava sistem uništavanja svojih politički zatvorenika čiju energiju i kuraj za svoja pravila ni bajoneti u Lepoglavi i Mitrovici nijesu mogli slomiti.

Nužno je da se odmah protestuje protiv ovih zlodjela vlade dok ubojica pok. Radica Raštra P. Rade or-dica slobodno po Požarevcu sa upravnikom zatvora.

NAROD ŽELI OČUVANJE MIRA.

Dok se ratni oblaci sve gušće kupu na horizontu i dok se mir svakim danom ugrožuje bez odgovornih dijelova vlada nekih zemalja, mase naroda jasno i uvjerljivo izražavaju svoju želju da se očuva svjetski mir i svoju gotovost da se spriječi ikoga tko im to misli odnijeti.

Te masovne želje izrazile su se u Australiji kao i drugim zemljama na velikim zborovima i demonstracijama povodom proslave obljetnice poraza prisilne vojne službe na referendumima 1916-17.

Australija je bila ona sretna zemlja u kojoj se je dalo narodu da odlučuje dali li želi da ih se šalje u ratnu službu. I australski narod u svojoj većini sigurno nije želio ni rata ni prisilne vojne službe, kad je odbio na tim referendumima 1916 i 17 sa 1,160,033 glasa protiv 1,807,557 na prvome i 1,187,747 protiv 1,015,159 glasova na drugome glasanju.

I taj narod je ostao vjeran svojoj prošlosti kao što je svjedočeno na proslavama te obljetnice po svim većim gradovima Australije. U Sydney je bila demonstracija od nekoliko hiljada su masom od preko 10,000 na zboru u Domah. Newcastle, Melbourne, Adelaide, Brisbane i Townsville su također imali zborove i demonstracije, koji su predvodili stariji veterani koji su predvodili kampanju 1916. U Perthu je bio zbor na 11 novembra, dan zaključenja mira poslije velikog svjetskog rata.

Nada je da će definitivni masovni sentimentat i odlučna akcija protiv rata biti toliko jaka da će suzdržati ruke onih koji teže da podmetnu iskrivljenjstvo bačvi baruta i odkloniti optuživanje zlodjela u Abessiniji i sada u Španiji.

40-satni radni tjedan.

Zahtjev radnika za uvadjanjem 40-satnog radnog tjedna raste i širi se sve više. Popularnost ovog zahtjeva je velika već od dugo vremena, jer se osjeća da je to nužno baš sada da se izbjegne posljedicama racionalizacije, te da se dade rada izvjesnom dijelu besposlenih koji već godinama neznaju što to znači zaslužiti dovoljno za život. Nužno provodjanje te reforme vidi se jasno iz fakta što su nacije na međunarodnoj konferenciji u Ženevi već drugi put to usvojili u principu.

No, od kad je konferenca primjerica u Adelaideu, u septembru, odbila da uzakoni 40-satni tjedan, a pojedine vlade sastavljene od Labor Partije i lakodjer odbijaju da se to uzakoni u njihovim pokrajinama bez da se provede univerzalno kroz čitavu zemlju, kampanja zantski unija se sve više širi na tome pitanju.

Unija općinskih radnika u N.S.W. je uspjela da dobije kraći radni tjedan za svoje članove u nekoliko degetaka općina. To je univerzalni radni tjedan u Broken Hillu.

Skoro sve unije kroz zemlju su se izvazile na taj zahtjev, osobito Zanatska Vijeća. Vijeće u Sydney vodi već nekoliko vrijeme kampanju za taj zahtjev, a ono u Adelaideu je na svojoj nekadašnjem sastanku izjavilo svoje negodovanje radi sve daljne pasivnosti Australskog Vijeća Zanatski Unije na tom pitanju, te traže da oni izaberu dan kad će se imati provesti velike demonstracije i manifestacije o tom zahtjevu kroz čitavu zemlju. Oni sami su zaključili da će provesti demonstracije za kraći radni tjedan velikom slavljenjem sto-godišnjice Australije.

Gradjevinarski radnici u Melbourne su već dali ultimatum poslodavcima da ako ne pristanu na 40-satni tjedan da će strajkovati i pripreme za to se vrše kroz industriju. Željezničarske unije su održale masovni zbor u Melbourne na kojem je bilo, nasuprot velikoj kiši, preko 3000 radnika. A.R.U. poziva Labor Party u Viktoriji da opovue svoje podpiranje vlade Duffina ako ova neće da uzakoni 40-satni radni tjedan, jer se ta vlada drži jedino promću Labor Partije. Incidentno, sa glasanjem te vlade predma-log za 40-satni radni tjedan na primjerskoj konferenciji je bio poražen. Vlade W.A., Q. Tasmanije su glasovale za njeg.

Veoma je čudna stvar u čitavoj situaciji da Industrijska Komisija nije htjela da uzakoni zaključak Električnog Vijeća U Sydney, po kojem se ima dati 40-satni tjedan njihovim radnicima.

Ovo je, vjerojatno, razlog zašto rudari i metalni radnici u N.S.W. i sada radnici pivovara u Brisbane odbijaju da idu na sud, već hoće direktne pregovore sa poslodavcima na pitanju uvadjanja 40-satni tjedan.

Postignuća radnika u Francuskoj i Belgiji na tom pitanju bez sumnje imaju velikog utjecaja i ovo će da postane veoma važno pitanje naskoro.

LIJEK I SIROTIŃJA.

Zirza je grozna i led svuda stiska, pod nrazom se lome stabala grane. Snijeg tih zameta, a vjeter urlika, i ovo će rek bi sve da propadne.

U dašćuri jednoj udovac besposlen sjedi. Razkuštrane kose, nebrinjano lice, Zubi mu svokoku, a obruz je bijeljed. Na slammajči leži troj enjagva djece.

U vrućici smrtnoj dvoje se prevrće; A treće miruje, vrlo blijedo li je. Bit će da jo ono preminulo, li hoće. Kao pred dva dana i majčica nje.

Lijekova, doktora, jest o mnogo ih je. Za strote bez novca, ali o nino postoje! N.D.

UNIJSKO VIJEĆE O USELJAVANJU.

Uslijed proširenja rasprave o masovnom useljavanju u Australiju zadnje vrijeme, na prvome mjestu iz Velike Britanije, Vijeće Rada u Sydney, na svome zasjedanju od 8. oktobra, usvojilo je izvještaj izražavajućeg Odbora koji se ima poslati unijama u Britaniji i upozoriti ih o opasnosti koja se krije u masovnom useljavanju.

Izvještaj glasi: Organizirani radnici se ne suprotstavljaju useljavanju u principu, ali izjavljuju da, uslijed akutne krize u Australiji, nema se opravdanja za ponavljanje useljavanja na širokoj bazi kao što se to govori u nekim krugovima. Sljedeće brojke uzete od razni autoriteta dokazuju da je ekonomska kriza ne omogućuje oživljenje useljavanja sada, jer broj odlazećih useljenika je porastao od 18,000 u 1927 na 28,000 u 1930, a u 1934 ukupno 12,000 useljenika je ostavilo Australiju, što jasno pokazuje akutni položaj koji postoji u Australiji.

Besposlica.

Dalje se navadja besposlica u Australiji, koja u 20 razni grana industrije se vrti između 5.5 posto u tipografskoj do 26.7 posto u rudarskoj i kamenolomnoj. Ove brojke su uzete iz državne statistike i nijesu potpune jer samo polovina unija potpunja statistika. K tome se nema statistike za poljoprivredne, lučke i stočarske radnike.

Poljoprivreda.

Koliko se poljoprivreda tiče, navadja se fakat da prema državnom izvještaju svota od £84,693,422 je kreditirana poljoprivreda za razne potrebe do juna 1934, bez kredita Poljoprivredne Banke.

Prema državnom aktu za regulisanje farmerskih dugova, u 1935 se je imalo potrošiti £12,000,000 za pomoć farmera, a samo £2,000,000 se je opredijelilo za to.

Ovo zajedno sa izjavama kompetentni ekonomista kao profesora Giblina i Britanskog komisionera Dultana, potvrđuje fakat da ni poljoprivreda nemože trpjeti ni upositi useljenika.

Zaključci Odbora.

Na osnovu toga Odbor je predložio zasjedanju da se traži od vlade da odmah podigne potrošačku moć naroda i tako proširi tržište; da snizi satove Rada prema zaključku ženevske konferencije na 40 tjedno i reguliše ih prema makinizaciji industrije; da prije nego se predje na ikakovo masovno useljavanje konferencije se sazovu zajedno sa predstavnicima Zanatskog Unijskog Vijeća i drugi srodni organizacija i dođe se do zajedničke linije na useljavanju.

ROOSEVELT POBJEDIO U AMERIČKIM IZBORIMA.

Američki predsjednički izbori su izvršili velikom pobjedom bivšeg predsjednika Roosevelta.

Ostra borba se je vodila između Demokratske i Republikanske partije i danas u doba kad se svijet dijeli na dva velika tabora—demokraciju i fašizam, to mir i rat—bilo je nemoguće, a da ona ne ulazi i u američke izbore. Postoji mnogo različitih mišljenja o tome tko je koga predstavljao u tim izborima, ali ipak jedno je jasno, a to da je Republikanska partija u koju je pristao Hearst sa svojom bučnom štamptom, radio-pop Coughlin i ostali, glavni nosioc reakcije u Americi i zato je Rooseveltova pobjeda tako nadmašna, jer ga je masa naroda shvatila kao manje zlo.

No, američka demokracija i napredak neće biti sigurne nasuprot sve pobjede Roosevelta bez da radnici i farmeri ne razviju svoju masovnu političku partiju. I ovo je druga važnost američki izbora jer su se oni proveli uz veliku propagandu i mobilizaciju za što skorije obrazovanje takove jedne Farmer Labor Partije.

Važno za organizovanje Farmer Labor Partije jest odluka industrijalni unijeta na čelu sa Lewisom, koji je u ovim izborima podupirao Roosevelta, a koji će pomoći njenom organizovanju. Oni sada vode veliku kampanju za organizovanje neorganizovanih milijuna američki radnika u industrijalne unije.

KONFERENCE HRVATSKIH PROSVJETNI KLUBOVA U AMERICI I KANADI.

Od J. Kosovića.

Stigle su nam vijesti o veoma uspješnim konferencama Hrvatskih Prosvjetnih Klubova u Americi i Kanadi, koje su se održale pred kratko vrijeme.

Poput nas u Australiji, ali mnogo prije nas, Hrvatski iseljenici u Americi i Kanadi su organizovali svoje Prosvjetne Klubove po čitavoj zemlji. Oni su uspjeli u izdavanju veoma sjajnih knjiga u obe zemlje, koje se učelje mnogo zajedno sa Klubovima u te prosvjetljenju Hrvatski radnika u te dvije zemlje, u njihovom kulturnom uzgoju, u povezivanju ih sa radničkim masama tih zemalja, kao i u potpomaganju protu-fašističkog pokreta u Jugoslaviji i borbi za nacionalno oslobođenje Hrvatskog naroda.

Sa primjenama u situaciji čitavog svijeta u sve većoj opasnošću rata i fašizma promijenili su se pogledi i neposredna zadaca sviju napredni organizacija i pokreta, što nije moglo imati ni H. P. Klubove u Americi i Kanadi. I njihove konferencije su svjesno i majstorski razumjele te promjene i prema tome aktovale.

Jedna od važnih i možda najvažnijih promjena jest da se je otvoreno i odlučno stalo na reorganizovanje Klubova na nacionalnoj bazi, t.j. Hrvati će imati svoje posebne organizacije, a Srbi svoje, itd. Sa ovime će se moći mnogo bolje kontra-aktivirati fašistički elementi među ove nacije, kojih ima i u Americi i Kanadi među iseljenicima.

Druge važne promjene jesu pretvaranje do sada uskih Klubova, sastavljenih iz isključivo svjetskih i borbenih radnika, u široke masovne organizacije za kulturni i socijalni uzgoj u naprednom duhu. U vezi sa ovijem su se promijenila pravila i ispustilo ime "Radnički" iz imena organizacija.

U Kanadi se je promijenilo ime "Borbe" na ime "Slobodna Misao", sa odlukom da sa takovom tro-tjednom novinom se udje u još šire slojeve Hrvatskih iseljenika. Oni također razvijaju živahnu kampanju za ujedinjenje fronta sa Hrvatskom Seljačkom Strankom.

Položaj u Americi je u nešto različit, ukoliko se ima mnogo raznih organizacija među Hrvatskim iseljenicima i oni su si postavili za zadatak organizovanje Sve-Hrvatskog Narodnog Kongresa i Kulturni Centrova po mjestima od tih raznih organizacija.

Englesko govoreća Hrvatska omladina, ili Hrvatsko-Američka omladina, koje je već u izvjesnom broju organizovana uz Klubove odraslih, učinila je također važne zaključke u okupljanju sve Hrvatsko-Američke omladine i pored svojih specijalnih nacionalnih zadataka, da se poveže sa Američkim Omladinskim Kongresom.

Glavno pitanje i osovina oko kojih se vrtu ove promjene u organizacionoj i taktičkoj formi jest, da se okupe široki slojevi Hrvatskog naroda u zajedničkoj slozi za obranu stranačkih prava u Americi, protiv fašizma i rata i za pomaganje protu-fašističke borbe i borbe za oslobođenje Hrvatskog naroda u starom kraju, za kulturno pođizanje Hrvatskog naroda na Američkom kontinentu.

Poslije, kad se postignu ovakovo jedinstva, moći će se govoriti o Hrvatsko-Srpskom i Slovenačkom Kongresu na Američkom kontinentu.

Mi iz daleke Australije pozdravljamo naše drugove i braću na Američkom kontinentu i uvjereni smo da okupljanje jednog milijuna našeg naroda u progresivnom frontu imade veliku važnost. Njihov rad nam pruža mnogo inspiracija u pokušajima ovdje, uzimajući u obzir različite okolnosti.

"NAPREDAK."

List Hrvatsko-Srpski govorećeg naroda, u Australiji.

Sve dopise na adresu:

Napredak,
Box 56, P.O., Queen Victoria Buildings,
SYDNEY.

Evo nas!

Poslije dvanaesto mjesечноg nastojanja da dobijemo dozvolu za izdavanje našeg lista na Hrvatskom jeziku, u kojem smo pokazali svako strpljenje, federalna vlada je bila tako odvratna da nije htjela da u tome udovolji.

Takav zakon koji zabranjuje izdavanje novina na stranom jeziku je skroz protu-demokričan i ne postoji u nijednoj drugoj demokričkoj zemlji na svijetu. Novine razni mišljenja na raznim stranim jezicima izlaze u Americi, Francuskoj, Belgiji, Kanadi, Sovjetskoj Uniji i drugima, uz isto zakonsko pravo kao i domaće. Šta više, u samim fašističkim zemljama u Italiji i Njemačkoj strane novine izlaze bez specijalnih dozvola od vlade, naravno u granicama zakona te zemlje.

Pa to je sve što mi želimo, naime, da izdajemo slobodno novinu u granicama zakona za štampu, koji postoje u ovoj kao i u drugim zemljama.

Ali ne, ni to nam se ne dozvoljava, dok Njemački

Nazisti, Italijanski fašisti i ostali strane narodnosti izdaju slobodno novine na svojim jezicima. Novine, neke od kojih opravdavaju i huškaju ratna klanja i ratne pripreme, i napadajući druge narodnosti i vlade uključivši i Australiju, radi njihove opozicije toj ratnoj politici.

Mi ne želimo takovu novinu, već jednu koja će učiti naše iseljenike bratskom jedinstvu, sa domaćim masama, miru i napredku.

Valjda je to objašnjenje zašto vlada nije mogla dati uzroka radi kojih je odbijala dozvolu.

Da se je naš predlog shvatio kao iskren i ozbiljan svjedoči veliki popularni pokret koji se je digao protestirajući protiv odbijanja dozvole i tražeći da se ona izruči.

Takva jedna novina koju bi naši iseljenici razumjeli i trabali je okupila sve njih iz skoro sviju mjesta Australije energično boreći se za nju. Položaj u kojem oni danas žive bijući odsječeni od svijeta i života uslijed prilika u kojima žive a koje su im onemogućile da zakomanduju sa Engleskim jezikom kako bi to bilo nužno, i onemogućile kulturnog razvika, je nepodnosiv.

Oni su sa svojom protestnim glasom pokazali da su oni došli u ovu zemlju kao slobodni građani i godinama ulagali u njoj svoju stvaralačku moć, radili i trpjeli u njoj i da nemogu dozvoliti da im se prikrade takovo jedno elementarno pravo koje slobodni i civilizovani čovjek izvođevao za sebe. Bez takovih prava živote prestaje biti životom i povraća se u doba kamenog robstva.

Ovo je našo svog oduška kod preko šezdest velikih organizacija ove zemlje-industrijalnih, prosvjetnih, političkih, sprotskih i organizacija Australian Labor Party, te velikih zborova i kongresa, kao što je bio Peacee Kongres u Perthu i protu-ratni Kongres u Sydney.

Poslanici vladine stranke i opozicije u federalnom parlamentu su se pridružili ovome masovnome valu i zahtijevali su da se dozvola izda, poslanici kao Blackburn, Holloway, Clarke, Beasley, i Nairn.

Ovaj popularni pokret je u jasnom i razumljivom načinu kazao da oni nemogu dozvoliti da se tako jednostavno nose demokratska prava naroda koja su oni postigli godinama žučne borbe protiv crnih sila reakcije, te da se zemlja koja se je ispravala kao najdemokričnija pretvara u reakcionarno strašilo.

Ali ako sve ovo nije moglo da ubijedi vladu da izda dozvolu, moglo je i jest podstrebnilo nas da izdajemo od kraja i učinimo sve u našoj moći da se to izvojuje. Mi smo pod jasnim razumjevanjem da akt na kojeg se vlada oslanja da zabranjuje izdavanje ovakove novine na stranom jeziku jest protu-ustavan i po tome nezakonit i zato izdajemo ovaj list sada. Veoma je moguće da će oni koji su sada sprječavali naše izdavanje i unaprijed nastojati to učiniti, kao i otvoriti vrata nekim od nas, ako im to uspije. Ali to nas nemože zaustaviti da se borimo za našu opravdanu prava, koja su dio općih demokratskih prava naroda. To je, uvjereni smo, želja širokih masa kako iseljenika tako i Australijskog naroda, a to je potpuno moguće obraniti ako svi vi dadeće vašu moralnu i finansijsku pomoć. U slučaju da se pokuša da se uguši naš glas, tada on mora da odjenke jače nego ikada preko čitave zemlje, jer je to glas prava demokracije. Zato računamo na vašu svestranu pomoć!

Vrijeme neka pokaže dali će nam biti moguće proširiti naš rad za bratsko jedinstvo, sa domaćim masama, miru i napredku.

COME OF THE STATEMENTS FAVORING THE RIGHT OF PUBLICATION OF OUR PAPER.

"... Seeing there are newspapers allowed in Italian, German, Greek, Maltese, etc., languages, surely the Yugoslavs' part for a paper is just as pressing and important as the other nationalities? We protest most sincerely to the Government on their behalf."—Barrier District Assembly Australian Labor Party.

"... In reply thereto, I am directed to inform you that the Newcastle Trades Hall Council is pleased to comply with your request, and we have forwarded a protest to the Prime Minister as requested by you."—Newcastle Trades Hall Council.

"... My Council realises that it is essential for papers to be printed in a language that is understandable to your countrymen, if they are to be educated into what they are entitled to as workers; also the need for organisation."—Lithgow and District Trades and Labor Council.

"... May I suggest to you that this does appear to be somewhat harsh and an unjust discrimination against one group of nationals who have been allowed to come into our community, and who have that same desire and even longing to discuss matters of prime interest to them in their own journals and in their own tongue—even though they must learn English, as their children do, under their present conditions?"

"I presume that no political thought comes into this, as we already have an avowed Nazi paper and one which endorses Mussolini's politics. In saying this I do not know what the political attitude of these Yugoslavs is, but I expect that it is no more united than that of some other nationals. I do know, however, that a number of these people cannot read or write English satisfactorily, and it seems to me that we should do this small thing for them."—David G. Stead, Past President, Peace Society of N.S.W.; Past President, Australian League of Nations Union.

SUSA PROUZROČILA VELIKU BIJE- DU NARODU.

Velika i oduša suša koja je zavlada kroz N.S.W. pogodila je nemilosrdno vrtlarne okolice Sydney. U okolici Cabramatte imade se veliki broj vrtlaru čiji su plodovi rajčica potpuno uništeni. Ali tu nije samo uništen njihov naporni rad, već i ušlosti u formi sjemena, dubreta i ostalog. U fakti, uslijed velike suše oni su lijevali i lijevali još više vode u nadi nebi spasilu bur nešto, ali bez uspjeha. Sada mnogim od njih predstoji samo bespomoćna pomoć.

No dok se ovo događa sa farmerima, cijene zeleni u gradu su skočile do nezapamćenih razmjera, kao rezultata toga. I tako ovo zlo bije u najamnos radnika koji radi za mizeru nadnicu i gradsku sirotinju također.

Vlada je bila primorana u oči velike bijede farmera da odluči £34,000 za stočarske farmere, koja suma je prozila iz rukovodjenja sa rasprodajom miljeva u gradu. Popust od 50 posto dat će se onim stočarskim farmerima u formi povratka na koncu godine od željeznica za prethranje stočne hrane u Dungog, gdi ako položaj ovi farmera bude odgovarao izvjesnim uvjetima.

Dok ovo može biti dobro, dotle ovo je samo prvi korak i pomoć samo jednom dijelu naroda, dok vrtlarji vapiju za pomoć i gradsku sirotinju od previsokih cijena zeleni. Proviđenje nadnica radnicima dalo bi im mogućnost da platu veću cijenu za proizvode i da tako pomognu i farmerima. Također je nužno paziti na proftte koje vuku financiari i veliki trgovci u baratanju sa poljoprivrednim i stocnim produktima.

SOVIET UNION.

A Letter from Moscow, U.S.S.R. (Editorial Note: This is a letter that came from Moscow, Russia. We reprint parts of the letter as it was originally written in English.)

"The Stakhanov movement has secured for itself a strong foothold among the Soviet workers. Comrade Stalin, in denouncing the reasons for the rise of this national movement, said:

"The basis of the Stakhanov movement served first of all the fundamental improvements in the living conditions of the workers. Life has become better, comrades. Life has become happier, and when it's happy to live the work hums."

In mastering the high technique, the Stakhanov method of work gave possibilities of attaining the most results in the minimum amount of time. The workers now have more time for their studies and to have a cultural and healthy rest. Also, to much greater extent, the interest in physical culture is growing.

Comrade Stakhanov and his fellow worker, Dukanov, appealed to the Supreme Council of Physical Culture to help them to organise different kinds of sports in their locality.

The Supreme Council of Physical Culture fulfilled the demands of the coalminers of Donbas by sending them a group of all-round sportsmen and the necessary equipment, such as boxing gloves, skis, ice skates, weightlifting equipment, etc., to develop all kinds of sports among the miners.

The results brought about by these measures are tremendous. Now, almost all the workers working in various enterprises take part in various activities in sport.

The Soviet Government from year to year is steadily increasing its budget on physical culture.

WISE AND OTHERWISE.

The Bible tells us to love our neighbors, and also to love our enemies—probably because they are generally the same people.—G. K. Chesterton.

"Women, the fairest work in all creation. The edition is large, and no man should be without a copy."

Asked what he understood by "foreign entanglements," a schoolboy replied: "Spaghetti."—"Scholastic."

Britannia rules the waves.

Mussolini waves the rules.

"Digest."

Our city has the finest alderman that money can buy.—E. Wynn.

ZA DEMOKRACIJU U UNJI.

Opće je poznato da A.W.U., koja je toliko mnogo učinila u svome postanku da poboljša položaj radnika, danas sadrži u svojim pravilima niz protu-demokratski propisa koji daju Upravi unije mogućnost da suzbijaju bilo kojeg člana sa kojim se ne slažu iz bilo kojeg razloga. Jedan od tih propisa jest način kandidiranja se za izbore upravnih mjesta kako u centralni i u ograncima, gdje postojeća centralna uprava može odbiti bilo koju nominaciju za izbore. Takav situacija se je dogodila ove godine sa F. C. Broad i J. Lane u ogranku unije u Queenslandu, koje je uprava odbila u kandidiranju bez da je zato dala ikakvog razloga. Slično se je dogodila sa izbjavljanima Odbora za provodjanje izbora i brojanje glasova.

Ovo je silno ogorčilo članstvo Unije, koje drži da njihove organizacije moraju biti skroz demokratske ako misle biti vrijedne i privlačne i povelu su veliki pokret kroz istu za uređenje pravila i proširenje demokratskih prava članstva sa kojim rukovodi Centralni Odbor u Ennisallu, N.Q.

Istodobno se je apeliralo na Arbitracioni sud da se ponište protu-demokratski propisi.

USPJEŠNA ZABAVA.

Sydney.—Klub "Devoljak" je održao pred kratko vrijeme predstavu sa plesom.

Dilettantska grupa je odigrala dramu "Aristokrati," događaj iz života zločinca na izgradnji Baltičko-Bjelomorskog kanala, što je bilo popraćeno kolektivnom deklamacijom "Noć uz druge deklamacije i pjevanje.

Uzevši u obzir tek početak ovakvih zabava u Sydney, može se konstantno vidjeti veoma dobar uspjeh, te je nužno baciti se još agilnije na ovaj rad u buduću. Vrijedno je da se i Sydney sada pridružuje onim mjestima koji bore uspjeha u kulturno-prosvjetnom radu.

—Očevicac.

INTELEKTUALCI JUGOSLAVIJE ZA NARODNU FRONTU U ŠPANIJI.

Prateći sa divljenjem borbu španjolskog naroda protiv krvavog fašizma, a za slobodu i istinsku demokraciju, 97 intelektualaca je pozdravilo protu fašističke borbe španjolskog narodnog fronta u dubokom uvjerenju da će velike žrtve, koje oni podnose, donijeti ploda.

Među njima se nalazi: 23 novinara, 18 književnika, 16 publicista, 9 liječnika, 7 profesora, 6 javnih radnika, 5 glumaca, 4 slikara, 3 skulptora, 3 arhitekta.

Jedna silka kako radna inteligencija misli o fašizmu u svojoj zemlji.

SA JEDINSTVENOG ZBORA.

Melbourne.—Radni iseljenici iz Jugoslavije, Italije i Grčke održali su jedinstveni zbor na 27 Sept. Istupili su govornici od svakog jezika i osudili fašistički teror u svojim zemljama, na što su bile izglasane protestne rezolucije.

Teror u njihovim respektivnim zemljama se je povezao sa zločinačkim nastojanjima španjolski fašistički banda koje su bacile zemlju u more. Ivi i pozdravilo se je herojski protu fašistički narod španije koji se odlučio boriti na frontovima.

Na zboru je bilo skupljeno £6/6/3.

—Radop.

ŽENE U SOVJETSKIM UREDIMA.

Od prilike jedan milijon sovjetskih žena se bavlja u raznim državnim uredima. Sovjetske žene su u svim uredima jednako-pravne sa muškarcima.

Pored toga, u rukovodećim odborima industrijskih i poljoprivredni kooperativna ima oko 100,000 žena, a 112,000 ih ima u pravosuđu, to jest, zauzimaju mjesto sudaca. Osam od svake stotine sovjetskih sovjeta imaju ženu za predsjednicu.

Život za sovjetsku ženu je postao slobodan i slobodan. Ovo objašnjava zašto jedna 65-godišnja starica nedavno reče jednom američkom piscu: "Ja ću predložiti da sovjetska vlada sasvim uništi smrt. Ja sada hoću da živim. Sada se isplati živjeti."

DOBRO-DOŠLE UPUTE.

Ako metneš komadić kore od narandže da gori na peći preuzeti će sav miris od kuhanja.

Za guljenje rajčica, drži ih nad otvorenom vatrom, koja će pucati i laglje će se guliti.

Ako suho grožđe ugriješ prije nego ga stavljaš u kolač, puding ili nešto drugo, ono će se bolje rastavljati, neće se skupljati u hrpu i neće padati na dno.

Da istjerajš kukce iz glavice kupusa, položi kupus glavu mdolje u mrzlu vodu i dodaj žlicu octa na svaku kvartu vode.

Kratki članke u pravilima. Kao rezultat sud je proglasio nevljudnim paragraf 6 i 7 točke 42 i paragraf 6 točke 64. Po ovome kandidati za političke zatvorenike kako centralna tako i Patronat u Austrliji izradio kvote za pojedine Klubove, koji su do sada jedine organizacije što rade za Patronate, te se apelira na iseljenike da doprinesu za ovu stvar.

POLOŽAJ U CIPELARSKOJ INDUSTRIJI.

Sydney.—Ova suma je pred Industrijskom Komisijom, sekretar cipelearske unije, Mr. Malloney ocitao položaj u industriji pleteni cipela i nazvao ga nepodnošljivim. On je rekao da dođ da unijeska plaća nešto preko £4 na tjedan, u tim radnjama radnici i osobito radnice ne primaju preko £11/10/- u nekojim slučajevima i nadodao je da su vlasnici ovih radnja većinom stranci protu čega se mora nešto poduzeti.

Ovo je potpuno tačno i moglo bih se nadodati da nijedan radnik ne prima unijesku plaću u toj industriji.

Predstavnik Ministarstva rada je rekao da su oni potpuno svjesni tog položaja i da u nekoliko slučajeva kad su poduzeli akcije protiv tih vlasnika, radnici, po pritskom gospodaru, nijesu htjeli da svjedoče u sudu.

Sada se predstavlja važna priuka cipelearskim radnicima da poveru kampanju za poboljšanje svog položaja, koji vapije za poboljšanjem. Ovo je u isto vrijeme važna prilika svim strancima kroz spekulativne interese pojedina i zato je nužno da se provede velika kampanja među masom protiv svih onih koji krše unijske uslove. Ali je nužno da pojedini radnici u toj industriji koji su i do sada uzimali akcije uvine da nije vrijedno to činiti pojedinačno na svoju ruku, već skupiti u uniju i nastojati da se istu privlače što moguće više radnika i tako kroz uniju i pomoću nje zaštiti svoja prava.

Iskreno se govori o tome da vlasnici primaju masu cipela za cijelo, to može biti fatal, ali to je njihova krivnja jer vode masu konkurencu, čemu profitiraju veonki trgovci. To se jasno može vidjeti kad se usporedi cijena cipela u trgovini i trošak oko njene izradbe.

—Cipelar.

ŽENE MOGU ODRŽATI SVOJU NACIONALNOST.

Prema riješenju federalne vlade, australske djevojke koje ožene strance, a koji nijesu australski građani, i, nijesu dobili građanski papira, mogu da održe svoju nacionalnost i sa građanska prava ako ne želu da ih se otreknu, dotle dok žiru u Australiji.

Ovo je jedna veoma važna i demokratsko riješenje, za kojeg su neke ženske organizacije voolu dugu kampanju.

REFERENDUM O IZMJENI USTAVA.

Prema odluci Beutranog parlamenta, iduće godine će se dati na glasajenje referenduum o izmjeni dvjesta u Australskom Ustavu, po kojemu se imad dati moć federalnoj vladi da kontrolira trgovinu i avijaciju Australije, što da sada nije imala, već je u blizu rukama pojedine pokrajinske vlade.

Ova pitanja su proizila odukom suda u ova slučajeva, kojima federalna vlada je usvajala protu-ustavne zakone na ova dva područja. Govori se od strane kompetentnih pravilnika da se ima niz protu ustavnih zakona, kao onaj koji zabranjuje izuavanje govina na stranom jeziku i po kojem se nama ne da dozvola.

ISELJENICI ZA POLITIČKE ZATVORENIKE U JUGOSLAVIJI.

List "Protiv Glavnjaka," organ Patranata nad političkim zatvorenicima u Jugoslaviji piše da su iseljenici iz Australije poslali preko svog Patronata svotu od 4189 iran uski franaka za deset mjeseci ove godine za političke zatvorenike. U mjesecu augustu i septembru poslali su 1180 franaka. Za obračun lista "Protiv Glavnjaka" poslano je 654 franaka. Po ovome Australija stoji na prme mjestu u doprinosima i obračunu.

Centralno Patronatno Rukovodstvo u Parizu je izradio kvote za pojedine zemlje za skupljanje doprinosa za političke zatvorenike, na osnovu čega Patronat u Austrliji izradio kvote za pojedine Klubove, koji su do sada jedine organizacije što rade za Patronate, te se apelira na iseljenike da doprinesu za ovu stvar.

—Lovčenski.